

פרופ' יוסי שפיגל

אינפלציה גואה? הממשלה מחרבת את הכלכלה לרסיסים

ק בתחילת השבוע פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי מדד המחירים לצרכן זינק באוגוסט ב-0.9%, וכי האינפלציה ביישראל חצתה את הרף העליון של טווח היעד של בנק ישראל ומגיעה כיום ל-3.6%. מעבר לעובדה שיוקר המחיה האמיר, הנתון הזה מעלה בספק את יכולתו של בנק ישראל להוריד את שיעור הריבית. כך, כל מי שמשלם משכנתא או לקח הלוואה אחרת ישלם ריבית גבוהה יותר ממה שיכול היה לשלם.

אם אחרי משבר הקורונה ניתן היה להתנחם בכך שמדובר בבעיה גלובלית עקב ההרחבה המוניטרית במדינות העולם כדי לתמוך בכלכלה ועקב השיבושים במערכות האספקה בעולם, הרי שכיום אין עוד נחמה כזו. בעוד האינפלציה בעולם המערבי נמצאת במגמת ירידה, ודבר זה יאפשר לבנקים מרכזיים להוריד את שיעורי הריבית, בישראל המצב הפוך.

עיון בהודעת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מגלה את הסיבות לכך. לפי ההודעה, עליות מחירים בולטות נרשמו בסעיפי ירקות טריים, במחירי התחבורה ובמחירי הדיוור. עליות אלה אינן מפתיעות. ההרס בעוטף עזה ובצפון המדינה פגע קשות בחקלאות, והחרם על יצוא מוצרים מטורקיה רק החרף את הבעיה.

כל הנשלים כולם

עקב מצב המלחמה ואוזלת ידה של שרת התחבורה, חברות תעו"פה רבות הפסיקו לטוס לישראל ומחירי הטיסות זינקו. התעקשות הממשלה למנוע כניסה של עובדי בנייה פלשתינים, בניגוד לעמדת שב"כ, הביאה להאטה חריפה בענף הבנייה, ואיתה לעליות מחירים. עליית המדד, אם כן, היא תוצאה ישירה של מעשיה ומחדליה של ממשלת ישראל.

עסוקה בלקדם אג'ודות על חשבון מה שחשוב צילום: חיים צח/לע"מ

בעבר נהגתי לכתוב שעל ממשלת ישראל להתעשת ולהתחיל לנהוג בצורה אחראית לטובת כלל אזרחי המדינה. אחרי כהונה של קרוב לשנתיים, כבר ברור שאין עוד טעם בקריאה כזו. שרי הממשלה אינם פועלים בצורה אחראית ואינם פועלים לטובת כלל אזרחי ישראל. חלקם, כמו השר גולדקנופף, דואגים לפרנסת ציבור הבוחרים שלהם ומקדמים חוק שיפטור אותם משירות בצבא. חלקם, כמו השרה סטרוק, פועל להגשמת חזון משיחי, שמעמיק את הסכסוך בין ישראל לשכניה. שרים אחרים, כמו השר בן גביר, פועלים ליצירת כאוס באמצעות הרס של משטרת ישראל וחלוקה של כלי נשק ללא הבחנה. ויש גם שרים כמו השר אמסלם או השרה רגב, אשר משתמשים בשירות הציבורי כמנגנון לחלוקת ג'ובים למקורבים.

נמצאים במסלול הרסני

ישראל חולה כיום במחלה אוטואימונית: הממשלה תוקפת את אנשי המקצוע, את המומחים ואת השירות הציבורי, ומנסה לקדם אג'ודות קיי-צוניות ולהיטיב עם מקורבים על חשבון טובת הכלל. מה הפלא שבמצב כזה התבשרנו כבר על ירידה בהשקעות, על הורדת דירוג האשראי ועל עליית האינפלציה? וכאשר על כלכלת ישראל מופקד שר שמבטל את עצות המומחים ומאמין ש"אם ניישם את התורה, נזכה לשפע כלכלי וברכה גדולה" – ברור שהחלטות הרעות של אתמול עוד יחווירו מול החלטות הרעות של מחר. ישראל עלתה על מסלול הרסני, וכל עוד הממשלה הנוכחית מכהנת הנסיעה הזו תסתיים רע.

צילום: אילוסטרציה: אורן בן חקון

החליף בודון קפסולות של 'טיילנול' אקסטרה' בכמוסות עם ציאניד, ארז את המוצרים מחדש והניח אותם על המדפים באזור שיקגו, ושבעה אנשים חפים מפשע מתו.

"התברר שזה לא קרה במפעל אלא בשרשרת האספקה, כי התרופות יוצרו במפעלים שונים. בעקבות המקרה הם המציאו את צווארון הפלסטיק לאבטחת איכות".

"ימשיכו להתקיים"

לסיכום היא אומרת כי "יכול להיות שהחברה הטייוואנית, ובעקבותיה כל חברות הביפרים, ימציאו אבטחה כפולה. מצד שני, צריך לשים לב שזו פעולה צבאית נגד טרור. זה לא שיש חשש שבמערכת הבריאות יתפוצצו ביפרים".

ד"ר גילה אורן צילום: שלומי אלפסי

המקרה יכול אפילו להרים. ד"ר אורן מספרת על אחד המקרים הדומים המפורסמים בהיסטוריה: "אחד המשברים המפורסמים ביותר הוא של התרופה 'טיילנול' של חברת ג'נסון אנד ג'נסון. ב-1982 מישהו

שעובדות עם ביפרים לא יפסיקו לעבוד באמצעותם רק כי אולי אפשר לפוצץ אותם. מרבית המשתמשים נעזרים בביפרים מטעמי נוחות או חד-כיווניות, ומרבית המשתמשים אינם משתמשי טרור, ולכן אני מעריכה שלא תהיה פגיעה משמעותית. ייתכן אפילו שזה יהיה הפוך, ובעצם יזכיר לאנשים ולארגונים שמדובר במכשיר שאין בו רעש. אם מנקים את רעש הפיצוץ, הוא די שקט.

"יש תעשיות שיכולות ליהנות מזה. בוטסאפ יש היום כל כך הרבה קבוצות ובקלות אפשר לאבד הודעות, בעוד הסמסים מגיעים למקום שאם אתה לא נכנס אליו – אתה לא רואה אותם. כלומר, הביפר הוא כלי שמפריד בין עיקר לטפל ומתעדף מסרים. מוקדם מכדי לדעת, אבל מבחינה שיווקית –

שר האנרגיה במאמץ לבלום את עליית המס

"יוביל לפגיעה קשה בענף הרכב החשמלי"

מס נסועה רק על רכבים חשמליים, שאף הוא חריג מאוד וראשוני בעיר לם. הכבדת מיסוי זו, ככל שאכן תקרה, חלילה, תביא לתוצאות קשות וחמורות, והתוצאה הסופית תהא, למרבה הצער, פגיעה קשה בענף הרכב החשמלי.

אלי כהן: "המעבר לרכבים חשמליים יוריד עלויות עבור הצרכן הישראלי, יגדיל את העצמאות האנרגטית של מדינת ישראל ויפחית את זיהום האוויר. לכן על המדינה להמשיך לתמוך בתהליך הזה, בין השאר באמצעות קביעת מתווה מס קנייה מדורג, שיהפוך רכישה של רכב חשמלי לאטרקטיבית יותר".

היאלי יעקבי-הנדלסמן

שר האנרגיה והתשתיות אלי כהן שלח מכתב לשר האוצר בצלאל סמוטריץ', בבקשה רחופה לקבוע מתווה מס קנייה מדורג לרכב הרכב חשמלי. במכתב כתב כי "לאור המצב התקציבי הרחוק והחשיבות בשמירה על יציבות פיסקלית בימים אלו, אני מבקש שהטבת מס הקנייה לרכבים חשמליים בני השגה תיוותר בעינה, ותותיר את הרכבים החשמליים הללו במחירים אטרקטיביים".

עוד הוסיף: "מדינת ישראל תהיה חריגה בקנה מידה עולמי בכך שבישראל לא תינתן הטבה כלשהי לרכב חשמלי ביחס לרכבי בנזין, ואף יתרה מכך – רכבים אלה ימוסו באופן מכביד. צעד זה מצטרף לכוונה לקבוע

שר האנרגיה והתשתיות אלי כהן מנסה לבלום את עליית המס על הרכב החשמלי, שצפויה להיכנס לתוקפה ב-1 בינואר 2025 ולהעלות את מחירי הרכב החשמלי באופן דרמטי. כוונתו היא שהמיסוי יהיה הדרגתי, דיפרנציאלי ומיטיב עם רכבים זולים.

אם לא יהיה שינוי חקיקתי, המס על הרכבים החשמליים צפוי לעלות מ-35% ל-83% בניכוי הטבת מס ירוק, שעומדת על כ-18% אלה שקלים. המס על הרכבים החשמליים כבר עלה בהדרגה. בשנת 2022 הוא עמד על 10%, בשנת 2023 על 20% וב-2024 על 35%. יש לציין כי המס על רכבי בנזין עומד על 83%.